

Brüssel, 6.6.2013
COM(2013) 338 final

2013/0177 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega volitatakse Austriat ja Maltat ühinema Euroopa Liidu huvides 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooniga tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku eesmärk

15. novembri 1965. aasta Haagi konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välismaal kättetoimetamise kohta (edaspidi dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon) näeb ette, milliseid edastuskanaleid kasutada, kui kohtu- või kohtuvälist dokumenti edastatakse konventsiooni ühest osalisriigist teise, et see seal kätte toimetada. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon lihtsustab kohtu- ja kohtuväliste dokumentide edastamise meetodit. Peamine edastuskanal konsulaar- ja diplomaatiliste kanalite asemel on keskasutus, kes toimetab dokumendid kätte või korraldab nende kättetoimetamise. Konventsiooniga on ka ette nähtud mitu alternatiivset edastuskanalit (nt postiga saatmine). Selle eesmärk on luua süsteem, millega teavitada isikut, kellele dokument tuleb kätte toimetada, sellest võimaluse korral otse ja piisavalt aegsasti, et ta saaks kaitseks valmistuda. Lisaks lihtsustatakse kinnituse saamist selle kohta, et dokument on välisriigis kätte toimetatud, nähes ette teatise ühtse näidise alusel.

Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon kuulub Euroopa Liidu ainuvälispädevusse alates dokumentide Euroopa Liidus kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade vastuvõtmisest nõukogu määrusega (EÜ) 1348/2000, mis on tühistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades („dokumentide kättetoimetamine”), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000¹. Seetõttu ei saa liikmesriigid ühineda dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga, ilma et neil oleks sellekohane volitus.

Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga olid enne ELi õigusakti vastuvõtmist ühinenud 24 liikmesriiki. Austria ja Malta on need liikmesriigid, kes vajavad volitust konventsiooniga ühinemiseks².

Komisjon teeb seega ettepaneku, et nõukogu annaks Austriale ja Maltale volituse ühineda Euroopa Liidu huvides dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga. Konventsioonil puudub klausel, mis võimaldaks ELil sellega ühineda.

1.2. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga ühinemise tähtsus

Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon, millega parandatakse kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kättetoimetamist välismaal, on Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide jaoks eriti oluline, sest see hõlbustab kohtute koostööd piiriülestes kohtuvaidlustes kolmandate riikidega, kes on konventsiooni osalisriigid. Konventsioon on laialdaselt ratifitseeritud ja praegu on sel 67 osalisriiki.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1393/2007, 13. november 2007, kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades („dokumentide kättetoimetamine”), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000 (ELT L 324, 10.12.2007, lk 79).

² Malta on juba andnud ühinemisakti ilma komisjonipoolse loata hoiule ja komisjon on võtnud asjakohased meetmed. Pärast ühinemist 1. augustil 2012 tegi Malta järgmise avalduse: „Malta kinnitab, et tema ühinemine konventsiooniga jõustub alles siis, kui on lõpule viidud asjaomase ühinemisega Euroopa Liidus toimetatavad menetlused, eelkõige on vastu võetud nõukogu otsus, millega volitatakse Maltat konventsiooniga ühinema. Pärast vastuvõtmist teavitab Malta hoiulevõtjat kuupäevast, mil konventsioon Maltas kehtima hakkab.” (Avaldus on avaldatud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konventsiooni veebisaidil http://www.hcch.net/index_en.php?act=status.comment&csid=1101&disp=eif).

Austria ja Malta on näidanud üles huvi ühineda dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga.

Nende ühinemine konventsiooniga vastaks ELi poolt 2007. aastal Haagi konverentsi liikmeks saades võetud poliitilisele kohustusele ühineda Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi instrumentidega, kui see on Euroopa Liidu huvides.

EL on välissuhetes edendanud kolmandate riikide ühinemist dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni kui tõhusa ja usaldusväärse kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kättetoimetamise süsteemiga. Selle lähenemisviisi järgimiseks peaksid kõik ELi liikmesriigid olema konventsiooni osalisriigid.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Austria ja Malta on kinnitanud nõukogu asjaomases töörühmas huvi ühineda dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga. Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi alaline büroo on teatanud konventsiooni kolmandatest riikidest osalisriikide huvist laiendada konventsiooni kõikidele ELi liikmesriikidele.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. ELi pädevus dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni puhul

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikega 2 ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikaga³ jääb kohtu- ja kohtuväliste dokumentide teema Euroopa Liidu ainuvälispädevusse, kuna on võetud vastu liidusisene õigusakt, milleks on määrus (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades. Seega ei ole liikmesriikidel enam õigust võtta kolmandate riikidega lepingulisi kohustusi, mis on seotud nende eeskirjadega.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikega 2 on ette nähtud, et liidul on ainupädevus rahvusvahelise lepingu sõlmimisel, kui selle sõlmimine võib mõjutada ühiseeskirju või muuta nende reguleerimisala. Selle sätte alusel ja kooskõlas kohtupraktikaga jääb leping ELi ainupädevusse, kui on võimalik tõendada, et lepingu reguleerimisese kuulub ühiseeskirjade reguleerimisalasse või valdkonda, mis on juba suures osas selliste eeskirjadega hõlmatud, või et eeskirjad on vastu võetud väljaspool ühiseid poliitikavaldkondi, eriti valdkondades, kus eksisteerivad ühtlustamismeetmed, sõltumata sellest, kas kõnealused ühiseeskirjad ja leping on omavahel vastuolus või mitte.

Määrust (EÜ) nr 1393/2007 kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusajade suhtes, kui kohtu- või kohtuväliste dokumente on nende kättetoimetamiseks vaja edastada ühest liikmesriigist teise. Liikmesriikide määratud asutused vastutavad dokumentide edastamise ja vastuvõtmise eest. Määrusega luuakse süsteem, mis kajastab dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga loodut, mistõttu kuulub dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni reguleerimisese selgelt ELi õigusaktide reguleerimisalasse. Sellest tulenevalt on Euroopa Liidul dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni puhul ainupädevus.

Liit on juba kasutanud välispädevust dokumentide kättetoimetamise valdkonnas, sõlmides Taaniga rahvusvahelise lepingu dokumentide kättetoimetamise kohta⁴.

³ Euroopa Kohtu arvamus 1/03, 7. veebruar 2006, mis käsitleb ühenduse pädevust sõlmida uus Lugano konventsioon kohtualluvuse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EKL 2006, lk I-01145).

⁴ Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vaheline kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist tsiviil- ja kaubandusajades käsitlev leping (ELT L 299, 16.11.2005, lk 62).

3.2. Liikmesriikide volitamine

Kuna dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioonis ei ole piirkondlike majandusorganisatsioonide ühinemist lubavat klauslit, puudub Euroopa Liidul võimalus saada konventsiooni osalisriigiks. Seepärast peab liit kasutama oma volitusi liikmesriikide kaudu ja seega volitama asjaomaseid liikmesriike ühinema dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga liidu huvides. Tsiviilõiguse valdkonnas on mitu pretsedenti, viimane neist kajastub nõukogu otsuses 2008/431/EÜ, millega volitatakse teatavaid liikmesriike ratifitseerima Euroopa Ühenduse huvides vanemliku vastutuse ja lastekaitsemeetmetega seotud kohtualluvust, kohaldatavat seadust, tunnustamist, kohtuotsuste täitmist ja koostööd käsitlevat 1996. aasta Haagi konventsiooni või sellega ühinema ning millega volitatakse teatavaid liikmesriike esitama deklaratsiooni asjaomaste ühenduse sätete kohaldamise kohta⁵. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga on osalisriikidele ette nähtud võimalus esitada deklaratsioone mitme sätte kohta, näiteks artikli 8 teine lõik, artikkel 10, artikli 15 teine lõik, artikli 16 kolmas lõik. ELi liikmesriigid, kes on konventsiooni osalisriigid, on esitanud eri deklaratsioone. Olukord erineb riigiti: näiteks on mitu liikmesriiki esitanud deklaratsiooni artikli 8 teise lõigu kohta, andes diplomaatilistele ja konsulaarametnikele volituse toimetada kätte dokumente ainult oma riigi kodanikele, samas kui mõned muud riigid olid vastu ainult artiklis 10 ettenähtud edastusviisidele. Deklaratsioonid artikli 16 kolmanda lõigu kohta, millega ennistatakse edasikaebamise tähtaeg, on erinevad, näiteks erineb tähtaja pikkus. Seda arvestades ei ole mõistlik nõuda asjaomastelt liikmesriikidelt ühtsete deklaratsioonide esitamist, kui deklaratsioone üldse nõuda. Asjaomastel liikmesriikidel peaks konventsiooniga ühinedes olema võimalik esitada kõik sellised konventsiooniga lubatud deklaratsioonid, mida nad vajalikuks peavad. Selliste deklaratsioonide tekst tuleks siiski lisada nõukogu otsusele.

⁵ ELT L 151, 11.6.2008, lk 36.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega volitatakse Austriat ja Maltat ühinema Euroopa Liidu huvides 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooniga tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 81 lõiget 2 ja artikli 218 lõike 6 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut⁶

ning arvestades järgmist:

- (1) 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsioon tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamise kohta (edaspidi dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon) lihtsustab kohtu- ja kohtuväliste dokumentide osalisriikide vahel edastamise meetodeid. See hõlbustab kohtutevahelist koostööd piiriülestes tsiviil- ja kaubandusvaidlustes. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni on laialdaselt kogu maailmas ratifitseeritud. Kolmandate riikide dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga ühinemise edendamine on osa ELi välispoliitikast tsiviilõiguse valdkonnas.
- (2) Euroopa Liidul on dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni puhul ainuvälispädevus, kuivõrd konventsioon mõjutab eeskirju, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määruses (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (dokumentide kättetoimetamine), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000)⁷.
- (3) Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga ei saa ühineda piirkondlikud organisatsioonid. Seepärast ei saa Euroopa Liit konventsiooniga ühineda.
- (4) Arvestades, et dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsioon on Euroopa Liidu seisukohast oluline, peaks nõukogu volitama liikmesriike, kes ei olnud sõlminud dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni enne liidu meetmete vastuvõtmist, ühinema konventsiooniga Euroopa Liidu huvides käesolevas otsuses ettenähtud tingimuste kohaselt. Käesolev otsus on adresseeritud Austriale ja Maltale.
- (5) Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga on osalisriikidele ette nähtud võimalus esitada deklaratsioone seoses mitme sättega. Sellest tulenevalt peaks Austrial ja Maltal konventsiooniga ühinedes olema võimalik esitada kõik sellised konventsiooniga lubatud deklaratsioonid, mida nad vajalikuks peavad. Kõnealuste deklaratsioonide tekst tuleks lisada käesolevale otsusele.

⁶ ELT C [...], lk [...].

⁷ ELT L 324, 10.12.2007, lk 79.

- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (dokumentide kättetoimetamine), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000,⁸ on Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes siduv ja seetõttu osalevad nad käesoleva otsuse vastuvõtmises.
- (7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu volitusi, ühinevad Austria ja Malta Euroopa Liidu huvides 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooniga tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamise kohta.
2. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni tekst on esitatud käesoleva otsuse I lisas.

Artikkel 2

1. Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga ühinedes esitavad Austria ja Malta konventsiooniga lubatud asjakohased deklaratsioonid.
2. Deklaratsioonide tekst on esitatud käesoleva otsuse II lisas.

Artikkel 3

1. Asjaomased liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et anda dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooni ühinemiskirjad hoiule mõistliku aja jooksul ning võimaluse korral enne 31. detsembrit 2014.
2. Asjaomased liikmesriigid teatavad nõukogule ja komisjonile enne 1. juulit 2014 oma ühinemismenetluste lõpuleviimise kavandatava kuupäeva.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Dokumentide kättetoimetamise Haagi konventsiooniga ühinedes teavitavad Austria ja Malta Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi alalist bürood kirjakult, et ühinemine on toimunud kooskõlas käesoleva otsusega.

⁸ ELT L 324, 10.12.2007, lk 79.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud Austriale ja Maltale kooskõlas aluslepingutega.
Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

I LISA

Tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamise konventsioon (sõlmitud 15. novembril 1965)

Käesolevale konventsioonile allakirjutanud riigid,
soovides tagada välisriigis asuvale adressaadile kohtu- ja kohtuväliste dokumentide õigeaegse
kättetoimetamise ja
soovides sel eesmärgil parandada vastastikuse õigusabi korraldust, lihtsustades ja kiirendades
menetlust,
on otsustanud sõlmida konventsiooni ja on kokku leppinud järgnevas.

Artikkel 1

Konventsiooni kohaldatakse kõigil juhtudel nii tsiviil- kui kaubandusasjades, kui on vaja
edastada kohtu- ja kohtuvälised dokumendid välisriigis kätte toimetamiseks.
Konventsiooni ei kohaldata, kui ei ole teada selle isiku aadress, kellele dokument tuleb kätte
toimetada.

I PEATÜKK – KOHTUDOKUMENDID

Artikkel 2

Osalisriik määrab keskasutuse, kes võtab artiklite 3–6 kohaselt vastu muudest osalisriikidest
pärit edastamistaotlusi ja menetleb neid.

Riik moodustab keskasutuse oma seaduste järgi.

Artikkel 3

Dokumentide päritoluriigi seaduste alusel pädev kohtuasutus või -ametnik edastab
konventsioonile lisatud vormi näidisele vastava taotluse adressaatriigi keskasutusele.
Dokumentide legaliseerimist või muid formaalsusi ei nõuta.

Kättetoimetatav dokument või selle ära kiri lisatakse taotlusele. Taotlus ja dokument esitatakse
kahes eksemplaris.

Artikkel 4

Kui keskasutus leiab, et taotlus ei vasta konventsioonile, teavitab ta kohe taotluse esitajat ja
täpsustab oma vastuväited taotlusele.

Artikkel 5

Adressaatriigi keskasutus toimetab dokumendi ise kätte või korraldab selle kättetoimetamise
asjakohase asutuse poolt kas:

a) adressaatriigi seadustega tema territooriumil olevatele isikutele dokumentide
kättetoimetamiseks ettenähtud korras või

b) taotluse esitaja nõutud erikorras, kui selline kord ei ole vastuolus adressaatriigi seadustega.
Käesoleva artikli esimese lõigu alapunkti b kohaselt võib dokumendi adressaadile kätte
toimetada ka mitteametlikus korras, kui adressaat dokumendi vabatahtlikult vastu võtab.

Kui dokument tuleb kätte toimetada esimese lõigu järgi, võib keskasutus nõuda, et dokument
oleks koostatud adressaatriigi riigikeeles või sellesse tõlgitud.

Koos dokumendiga toimetatakse kätte taotluse osa, mis sisaldab kättetoimetatava dokumendi
kokkuvõtet konventsioonile lisatud vormil.

Artikkel 6

Adressaatriigi keskasutus või selleks otstarbeks määratud asutus koostab konventsioonile
lisatud näidise järgi teatise.

Teatistes kinnitatakse, et dokument on kätte toimetatud, ja sinna märgitakse kättetoimetamise
viis, koht, kuupäev ja isik, kellele dokument on üle antud. Kui dokumenti ei ole kätte
toimetatud, märgitakse teatistes kättetoimetamist takistanud põhjused.

Taotluse esitaja võib nõuda, et teatisel, mida ei ole koostanud keskasutus või kohus, oleks
nende asutuste kaasallkirjad.

Teatis edastatakse otse taotluse esitajale.

Artikkel 7

Konventsioonile lisatud näidise tüüpsõnastus peab olema prantsus- või ingliskeelne. See võib olla ka dokumendi päritoluriigi riigikeeles.

Lüngad tuleb täita adressaatriigi keeles või prantsuse või inglise keeles.

Artikkel 8

Osalisriigil on õigus kohtudokumente sundi rakendamata kätte toimetada välisriikides olevatele isikutele oma diplomaatiliste esinduste või konsulaarametnike kaudu.

Iga riik võib deklareerida, et on oma territooriumil sellise kättetoimetamise vastu juhul, kui dokumenti ei toimetata kätte dokumendi päritoluriigi kodanikule.

Artikkel 9

Osalisriigil on õigus kasutada muu osalisriigi asutusele kättetoimetatavate dokumentide edastamiseks ka konsulaarkanaleid.

Osalisriigil on õigus kasutada erandlikel asjaoludel samaks otstarbeks diplomaatilisi kanaleid.

Artikkel 10

Kui adressaatriik ei esita vastuväidet, lubab konventsioon:

- a) saata kohtudokumente postiga otse välisriigis asuvatele isikutele;
- b) dokumendi päritoluriigi kohtuametnikel, ametiisikutel või muudel pädevatel isikutel kohtudokumente kätte toimetada otse adressaatriigi kohtuametnike, ametiisikute või muude pädevate isikute kaudu,
- c) kohtumenetlusest huvitatud isikul kohtudokumente kätte toimetada otse adressaatriigi kohtuametnike, ametiisikute või muude pädevate isikute kaudu.

Artikkel 11

Osalisriigid võivad kokku leppida, et nad lubavad kasutada kohtudokumentide kättetoimetamiseks eelmistes artiklites sätestatust erinevaid edastuskanaleid, eriti lubada asjaomastel asutustel otse suhelda.

Artikkel 12

Osalisriikide kohtudokumentide kättetoimetamine ei anna alust maksta makse või hüvitada kulusid adressaatriigi osutatud teenete eest.

Taotluse esitaja kannab või hüvitab kulud, mis on seotud:

- a) kohtuametniku või muu adressaatliikmesriigi seaduste kohaselt pädeva ametniku osalemisega dokumentide kättetoimetamisel;
- b) konkreetse kättetoimetamisviisi kasutamisega.

Artikkel 13

Kui kättetoimetamistaotlus vastab konventsiooni nõuetele, võib adressaatriik keelduda taotluse täitmisest ainult siis, kui see võib riigi suveräänsust või julgeolekut kahjustada.

Adressaatriik ei või täitmisest keelduda ainuüksi põhjusel, et siseriiklike seaduste järgi on tal ainupädevus selles asjas või siseriiklik seadus ei luba sellist menetlust, millel taotlus põhineb.

Keeldumise korral teatab keskasutus viivitamata taotluse esitajale ja riigile keeldumise põhjustest.

Artikkel 14

Kohtudokumentide edastamisel tekkida võivad raskused lahendatakse diplomaatilisel teel.

Artikkel 15

Kui kohtukutse või sellega samaväärne dokument tuli edastada kättetoimetamiseks välisriigis konventsiooni kohaselt ja kostja ei ole ilmunud kohtusse, siis kohtuotsust ei tehta, kuni ei ole selge, et

- a) dokument on toimetatud kätte korras, mis on adressaatliikmesriigi seadustega ette nähtud dokumentide kättetoimetamiseks siseriikliku kohtuasja puhul tema territooriumil asuvatele isikutele, või
- b) dokument on tegelikult toimetatud kostjale või tema elukohta muul käesolevas konventsioonis ettenähtud viisil,

ning et kummalgi juhul on dokument kätte toimetatud piisavalt aegsasti, et anda kostjale võimalus kaitseks valmistuda.

Osalisriigil on õigus deklareerida, et olenemata käesoleva artikli esimesest lõigust võib kohtunik teha kohtuotsuse, isegi kui ei ole saadud teatist kättetoimetamise või üleandmise kohta ja kui on täidetud järgmised nõuded:

- a) dokument on edastatud käesoleva konventsiooniga ettenähtud viisil;
 - b) dokumendi edastamisest on möödunud vähemalt kuus kuud ning asja arutav kohtunik loeb selle piisavaks;
 - c) ei ole saadud teatist, olenemata asjaolust, et on tehtud kõik mõistlikud pingutused, et seda adressaatriigi pädevate asutuste kaudu saada.
- Olenemata eelmisest lõigust võib kohtunik vajaduse korral kohaldada ajutisi või kaitsemeetmeid.

Artikkel 16

Kui kohtukutse või sellega samaväärne dokument tuli kättetoimetamiseks edastada välisriigile käesoleva konventsiooni alusel ning ilmutata jätnud kostja vastu on tehtud tagaseljaotsus, on kohtunikul õigus ennistada otsuse edasikaebamise tähtaeg, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kostja ei saanud temast olenemata põhjustel dokumendist teada piisavalt aegsasti, et kaitseks valmistuda, või ei saanud kohtuotsusest teada õigel ajal, et edasi kaevata, ning
- b) kostja vastuväited ei ole selgelt alusetud.

Tähtaja ennistamise avalduse võib esitada üksnes mõistliku aja jooksul pärast seda, kui kostja on kohtuotsusest teada saanud.

Iga osalisriik võib deklareerida, et esitatud avaldust ei võeta pärast deklaratsioonis kindlaks määratud ajavahemiku möödumist vastu. See ajavahemik peab olema igal juhul vähemalt üks aasta pärast kohtuotsuse tegemist.

Käesolevat artiklit ei kohaldata isiku õigus- või teovõimet käsitlevate kohtuotsuste suhtes.

II PEATÜKK – KOHTUVÄLISED DOKUMENDID

Artikkel 17

Osalisriigi asutustelt või kohtuametnikelt pärinevad kohtuvälised dokumendid võib muus osalisriigis kättetoimetamiseks edastada konventsiooni kohaselt ja selles osutatud viisil.

III PEATÜKK – ÜLDSÄTTED

Artikkel 18

Osalisriik võib lisaks keskasutusele määrata ka muid asutusi ja määrata kindlaks nende pädevuse.

Taotluse esitajal on õigus saata taotlus otse keskasutusele.

Liitriikidel on õigus määrata mitu keskasutust.

Artikkel 19

Kui osalisriigi seadused lubavad välisriigist tulevate dokumentide kättetoimetamiseks oma territooriumil eelmites artiklites sätestatud erinevaid edastusviise, ei mõjuta konventsioon selliste sätete rakendamist.

Artikkel 20

Konventsioon ei takista osalisriikide vahelistes lepingutes loobumist

- a) artikli 3 teise lõigu järgi edastatavate dokumentide ärakirjade nõudmisest;
- b) artikli 5 kolmanda lõigu ja artikli 7 keelenõuetest;
- c) artikli 5 neljanda lõigu sätetest;
- d) artikli 12 teise lõigu sätetest.

Artikkel 21

Osalisriik võib ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmisel või hiljem teavitada Madalmaade välisministeeriumi:

- a) asutuste määramisest artiklite 2 ja 18 kohaselt;
- b) teatise vormistamiseks pädeva asutuse määramisest artikli 6 järgi;

c) konsuli kaudu edastatavate dokumentide vastuvõtmiseks pädeva asutuse määramisest artikli 9 kohaselt.

Samuti teatab osalisriik vajaduse korral ministeeriumile

a) vastuseisust artiklites 8 ja 10 sätestatud edastusviiside rakendamisele;

b) artikli 15 teise lõigu ja artikli 16 kolmanda lõigu kohastest deklaratsioonidest;

c) kõigist ülalnimetatud määramiste, vastuväidete ja deklaratsioonide muudatustest.

Artikkel 22

Kui osalisriigid osalevad ühes või mõlemas 17. juulil 1905 või 1. märtsil 1954 Haagis alla kirjutatud tsiviilkohtumenetluse konventsioonis, asendab käesolev konventsioon nende vahel varem sõlmitud konventsioonide artikleid 1–7.

Artikkel 23

Käesolev konventsioon ei mõjuta 17. juulil 1905 Haagis alla kirjutatud tsiviilkohtumenetluse konventsiooni artikli 23 ega 1. märtsil 1954 Haagis alla kirjutatud tsiviilkohtumenetluse konventsiooni artikli 24 rakendamist.

Neid artikleid kohaldatakse ainult nimetatud konventsioonides ette nähtud edastusviisidega identsete edastusviiside kasutamisel.

Artikkel 24

1905. ja 1954. aasta konventsiooni osaliste vahelisi lisakokkuleppeid kohaldatakse ka käesoleva konventsiooni suhtes, kui osalised ei ole teisiti kokku leppinud.

Artikkel 25

Ilma et see piiraks artiklite 22 ja 24 kohaldamist, ei mõjuta käesolev konventsioon muude sama valdkonda reguleerivate konventsioonide rakendamist, milles osalisriigid osalevad või hakkavad osalema.

Artikkel 26

Konventsioon on avatud allakirjutamiseks riikidele, kes olid esindatud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi 10. istungjärgul.

Konventsioon ratifitseeritakse ja ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Madalmaade välisministeeriumile.

Artikkel 27

Konventsioon jõustub 60. päeval pärast kolmanda artikli 26 teises lõigus nimetatud ratifitseerimiskirja hoiuleandmist.

Iga konventsiooni allakirjutanud riigi suhtes, kes ratifitseerib selle hiljem, jõustub konventsioon 60. päeval pärast ratifitseerimiskirja hoiuleandmist.

Artikkel 28

Riigid, kes ei olnud esindatud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi 10. istungjärgul, võivad konventsiooniga ühineda, kui see on jõustunud artikli 27 esimese lõigu järgi. Ühinemiskiri antakse hoiule Madalmaade välisministeeriumile.

Ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon, kui konventsiooni enne sellist ühinemiskirja hoiuleandmist ratifitseerinud riigid ei ole kuue kuu jooksul pärast Madalmaade välisministeeriumi ühinemisteadet teatanud vastuväidetest ühinemisele Madalmaade välisministeeriumile.

Vastuväidete puudumisel jõustub konventsioon ühineva riigi suhtes eelmises lõigus viimasena nimetatud ajavahemikule järgneva kuu esimesel päeval.

Artikkel 29

Konventsioonile alla kirjutades, seda ratifitseerides või sellega ühinedes võib riik deklareerida, et konventsiooni kohaldatakse kõikide nende territooriumide suhtes, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab, või neist ühe või mitme territooriumi suhtes. Deklaratsioon jõustub kuupäeval, mil konventsioon jõustub asjaomase riigi suhtes.

Hilisematest reguleerimisala laiendamistest teatatakse Madalmaade välisministeeriumile.

Territooriumi suhtes, millele laiendati konventsiooni reguleerimisala, jõustub konventsioon 60. päeval pärast eelmises lõigus nimetatud teate saabumist Madalmaade välisministeeriumi.

Artikkel 30

Konventsioon kehtib 5 aastat pärast selle jõustumist artikli 27 esimese lõigu kohaselt ka nende riikide suhtes, kes on konventsiooni ratifitseerinud või sellega ühinenud hiljem.

Kui konventsiooni ei ole denonsseeritud, pikeneb konventsioon automaatselt iga viie aasta kaupa.

Denonsseerimisest teatatakse Madalmaade välisministeeriumile vähemalt kuus kuud enne viieaastase perioodi lõppu.

Denonsseerimist võib piirata mingi kindla territooriumiga, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.

Denonsseerimine kehtib vaid denonsseerimisest teatanud riigi suhtes. Teiste osalisriikide suhtes jääb konventsioon kehtima.

Artikkel 31

Madalmaade välisministeerium teatab artiklis 26 nimetatud riikidele ja artikli 28 kohaselt konventsiooniga ühinenud riikidele:

- a) artiklis 26 nimetatud allakirjutamisest ja ratifitseerimisest;
- b) konventsiooni artikli 27 esimese lõigu kohase jõustumise kuupäevast;
- c) artiklis 28 nimetatud ühinemistest ja nende jõustumise kuupäevast;
- d) artiklis 29 nimetatud reguleerimisala laienemistest ja nende jõustumise kuupäevast;
- e) artiklis 21 nimetatud määramistest, vastuväidetest ja deklaratsioonidest;
- f) artikli 30 kolmandas lõigus nimetatud denonsseerimistest.

Selle kinnituseks on täievolilised isikud konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud 15. novembril 1965. aastal Haagis inglise ja prantsuse keeles, kusjuures mõlemad tekstid on võrdselt autentsed, ühes eksemplaris, mis antakse hoiule Madalmaade Kuningriigi valitsuse arhiivi ja mille tõestatud ära kiri saadetakse diplomaatiliste kanalite kaudu igale riigile, kes oli esindatud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi 10. istungjärgul.

II LISA

Liikmesriikide deklaratsioonid

Austria esitab järgmised deklaratsioonid:

(...)

ja

Malta esitab järgmised deklaratsioonid:

Malta valitsus deklareerib konventsiooni artikli 8 alusel, et ta on vastu oma territooriumil dokumentide kättetoimetamisele otse diplomaatiliste esinduste või konsulaarametnike kaudu artikli 8 esimese lõigu kohaselt, välja arvatud juhul, kui tegemist on dokumendi kättetoimetamisega osalisriigi kodanikule.

Malta valitsus deklareerib konventsiooni artikli 10 alusel, et ta on vastu oma territooriumil dokumentide edastamisele ja kättetoimetamisele muude osalisriikide poolt mis tahes artiklis 10 osutatud viisil.